

UZASADNIENIE

Wstęp

Projekt nowelizujący rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 czerwca 2021 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1178, z późn. zm.) wprowadza:

- 1) zmiany umożliwiające jednostkom samorządu terytorialnego (dalej: „JST”) stosowanie zwolnienia od akcyzy określonego dla prosumentów energii elektrycznej produkowanej z generatorów o łącznej mocy nieprzekraczającej 1 MW, gdy łączna moc generatorów wykorzystywanych przez te jednostki, jak i jej jednostki organizacyjne, do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii (dalej: „OZE”) przekroczy 1 MW,
- 2) zmiany dotyczące certyfikowania małych browarów w celu stosowania obniżonej stawki akcyzy,
- 3) regulacje dotyczące możliwości skrócenia okresu nieodstępowania zwolnionego od akcyzy samochodu osobowego, który został nabyty w kraju, nabyty wewnątrzwspólnotowo lub importowany przez członków personelu przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, organizacji międzynarodowych lub innych osób zrównanych z nimi na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych, konwencji międzynarodowych ustanawiających organizacje międzynarodowe lub umów w sprawie ich siedzib,
- 4) zmianę w zakresie odniesień do nowego rozporządzenia unijnego określającego wzór formularza, który należy stosować przy wewnątrzwspólnotowym przemieszczaniu wyrobów akcyzowych zwolnionych od podatku akcyzowego na rzecz uprzywilejowanych podmiotów takich jak dyplomaci,
- 5) zmianę doprecyzowującą stosowanie zwolnienia od akcyzy samochodu osobowego nabywanego przez uprawnionego członka Dowództwa Sojuszniczego na jego użytek lub na użytek uprawnionego członka rodziny uprawnionego członka Dowództwa Sojuszniczego, który ukończył 18 rok życia,
- 6) zmianę wzoru zaświadczenia stwierdzającego zwolnienie od akcyzy samochodu osobowego, stanowiącego załącznik 1 do rozporządzenia,

Uzasadnienie szczegółowe

- 1) Polska z chwilą przystąpienia do Unii Europejskiej jest zobowiązana do wdrażania przepisów unijnych do krajowego porządku prawnego.

Dyrektywa Rady 2003/96/WE¹ w motywie 25 preambuły stanowi, że odnawialne formy energii mogą kwalifikować się do preferencyjnego traktowania i Rada Unii Europejskiej przyjmując tę dyrektywę dała państwom członkowskim możliwość wprowadzenia, pod kontrolą fiskalną, zwolnienia od akcyzy wobec energii elektrycznej m.in. pochodzącej z wykorzystania energii słonecznej, wiatrowej, fal, pływów lub geotermicznej. Jednocześnie art. 21 ust. 5 akapit 3 zdanie drugie tej dyrektywy przyznaje państwom członkowskim możliwość wprowadzenia zwolnienia dla drobnych producentów energii

---

¹ Dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej

elektrycznej, pod warunkiem że opodatkowują oni produkty energetyczne wykorzystywane do produkcji tej energii elektrycznej.

Celem zwolnienia jest preferowanie wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

Prawodawca krajowy, implementując postanowienia dyrektywy jw. odnoszące się do prosumentów, określił zwolnienie dla zużycia energii elektrycznej wyprodukowanej z generatorów o łącznej mocy nieprzekraczającej 1MW². Zwolnienie to przysługuje podmiotowi, który zużywa taką wyprodukowaną przez siebie energię. W przypadku wykorzystywania do produkcji energii elektrycznej wyrobów energetycznych innych niż pochodzące z odnawialnych źródeł energii zwolnienie od akcyzy, zgodnie z celem art. 21 ust. 5 zdanie drugie dyrektywy, może być stosowane pod warunkiem, że od tych wyrobów energetycznych została zapłacona akcyza w należnej wysokości.

Ponieważ:

- jednostki organizacyjne JST nie mają dla celów podatkowych odrębnych numerów NIP i nie mogą zarejestrować się jako podatnik podatku akcyzowego oraz
- celem zwolnienia określonego dyrektywą jw. jest, aby każdy podmiot, który produkuje i zużywa wyprodukowaną przez siebie energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii (prosument) miał prawo do stosowania tych preferencji

proponuje się zmianę § 5 ust. 1 obowiązującego rozporządzenia, która umożliwi JST na korzystanie ze zwolnienia od akcyzy dla prosumentów pomimo faktu, iż sumując łącznie moc instalacji umieszczonej na budynkach JST, jak i jej jednostek organizacyjnych, może ona przewyższać 1 MW.

Zmiana przewiduje, że łączna moc generatorów, produkujących energię z OZE, nieprzekraczająca 1 MW, będzie ustalana odrębnie dla każdej z jednostek organizacyjnych JST. W praktyce bowiem każda taka jednostka organizacyjna jest osobnym prosumentem i dlatego też moc generatorów produkujących energię na jej potrzeby powinna być zliczana osobno. Jednocześnie należy pamiętać, że jednostki organizacyjne JST wykonują zadania publiczne zlecone im przez JST. Zatem zużywana przez jednostki organizacyjne energia elektryczna jest zużywana de facto na potrzeby własne JST.

Ze zwolnienia będzie korzystać JST, która podpisuje umowy z zakładem energetycznym dla potrzeb rozliczeń energii elektrycznej.

Proponowana zmiana rozwiąże wątpliwości wielu JST, które przekraczają limit 1 MW, gdy energia pochodząca z generatorów zamontowanych na budynkach ich jednostek organizacyjnych takich jak np. szkoły, przedszkola jest zużywana przez te jednostki organizacyjne, a faktury są wystawiane na NIP JST.

Proponowane zmiany uwzględniają orzecznictwo sądów administracyjnych odnoszące się do zwolnienia z akcyzy energii odnawialnej. Sądy podkreślają, że skoro celem ustawodawcy jest promocja energii pochodzącej z odnawialnych źródeł, między innymi poprzez zwolnienie jej z podatku akcyzowego, to kreujące to zwolnienie przepisy należy

---

² § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2021 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego.

intepretować w sposób umożliwiający realizację tego celu, a nie niweczący go (wyrok I SA/Rz 516/19, I SA/Kr 408/20 z 6 sierpnia 2020 r.).

Zmiana brzmienia ust. 2 obecnie obowiązujących regulacji ma charakter porządkujący.

- 2) Zmiana przepisów w § 12 jest konsekwencją zmiany przepisów ustawy o podatku akcyzowym (projekt UD 428) w zakresie certyfikatów małych producentów (art. 97a) i wynika z przyjęcia założenia, że certyfikaty małego producenta nie będą już obowiązkowe w zakresie krajowej produkcji napojów alkoholowych w celu zastosowania obniżonej stawki akcyzy na terytorium kraju, przewidzianej dla małych producentów tych napojów. Tym samym w przypadku produkcji krajowej napojów alkoholowych zrezygnowano z powiązania stawki obniżonej stosowanej na terytorium kraju z posiadaniem certyfikatu małego producenta. W związku z powyższym usunięto ust. 9 w § 12.

Ponadto w § 12 dodano ust. 2a, który dotyczy kwestii stosowania właściwej stawki podatku akcyzowego przez małego producenta. Stawkę obniżoną stosuje się do czasu, gdy w danym roku łączna produkcja piwa nie przekroczy 200 000 hl. Gdy łączna wielkość produkcji piwa przekroczy tę wielkość, wówczas do ilości piwa przekraczającej tę wielkość stosuje się podstawową stawkę podatku, tj. stawkę, o której mowa w art. 94 ust. 4 ustawy. W tym miejscu należy zauważyć, że zmiana ta ma jedynie charakter redakcyjny, ponieważ takie zasady funkcjonują już obecnie (§ 12 ust. 9 rozporządzenia w związku z art. 97a ust. 12 ustawy).

Dodatkowo w § 13 dodaje się ust. 1aa, który będzie regulować sytuację zastosowania obniżonych stawek akcyzy na terytorium kraju przy nabyciu wewnątrzspółnotowym piwa, wyprodukowanego przez zagranicznego małego producenta, gdy wymóg posiadania certyfikatu nie wynika z przepisów prawa krajowego państwa UE, w którym piwo zostało wyprodukowane (samocertyfikacja, o której mowa w art. 23a ust. 2 ww. dyrektywy Rady 92/83/EWG). Wówczas warunkiem zastosowania obniżonych stawek akcyzy jest informacja o spełnieniu warunków, o których mowa w § 12 ust. 1 i 4 rozporządzenia (warunek ilościowy oraz warunki niezależności), wykazana zgodnie z art. 5 albo 6 rozporządzenia wykonawczego Komisji (nr 2021/2266), a więc albo w uproszczonym dokumencie towarzyszącym (UDT) albo w e-AD. Wskazane przepisy rozporządzenia Komisji regulują przypadek samocertyfikacji.

Pozostałe zmiany w § 12 i § 13 mają charakter wyłącznie redakcyjny.

Ponadto w tym miejscu należy zauważyć, że wydawanie certyfikatu dla małego browaru na potrzeby dostawy wewnątrzspółnotowej będą regulowały przepisy art. 97a ust. 2-11 ustawy o podatku akcyzowym.

- 3) Obecnie obowiązujące przepisy w zakresie podatku akcyzowego przewidują określone preferencje z tytułu nabycia na terytorium kraju, nabycia wewnątrzspółnotowego i importu samochodów osobowych dla obcych przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych, organizacji międzynarodowych uznawanych przez właściwe organy na terytorium kraju, członków ich personelu oraz innych osób zrównanych z nimi na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych, konwencji międzynarodowych ustanawiających organizacje lub umów w sprawie ich siedzib –

w ilości (wartości) wynikającej z porozumień międzynarodowych lub zasady wzajemności (§ 19 ust. 2 i § 28 ust. 3 rozporządzenia).

Zmiana obowiązujących regulacji prawnych w projektowanym zakresie ma na celu usankcjonowanie prawa do zwolnienia na zasadzie wzajemności w przypadku odstąpienia zwolnionych z akcyzy samochodów osobowych przed upływem trzech lat od ich nabycia.

Sprzedaż samochodu osobowego przed upływem trzech lat (lub jego wynajem albo oddanie do korzystania na podstawie umowy o podobnym charakterze) podmiotom innym niż wymienione w § 19 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia będzie zatem nadal podlegała zwolnieniu o ile:

- będzie ona wynikała z okoliczności związanych z ważnym interesem służbowym, które wymagają przesiedlenia uprawnionego członka personelu do pracy w innym państwie (członkowskim lub w państwie trzecim)
- osoba odstępująca samochód osobowy przebywała na terytorium kraju nie krócej niż 2 lata od rozpoczęcia służby.

Zmiana:

- obejmie nabycie w kraju, nabycie wewnątrzwspólnotowe i import,
- będzie dotyczyć członków personelu wszystkich obcych placówek dyplomatycznych i organizacji międzynarodowych, które mają siedzibę w Polsce.

Regulacja jest zbliżona do rozwiązania funkcjonującego w odniesieniu do Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) przy imporcie samochodów osobowych przez członków personelu Agencji.

Również w podatku od towarów i usług oraz w cła planuje się zmianę warunku zwolnienia jakim jest możliwość skrócenia w określonym przypadku 3-letniego okresu nieodstępowania samochodów osobowych podlegających zwolnieniu od tych należności. Zmiany w tym zakresie zakłada projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (UD411). Zmiana ta będzie więc spójna dla systemu zwolnień podatkowych i celnych.

- 4) Art. 18 ust. 2 lit. c, d oraz e Umowy Uzupełniającej³ stanowi, iż uprawnieni członkowie Dowództwa Sojuszniczego mogą nabywać w Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności uiszczania podatków i akcyzy niżej określone towary w ilościach niewskazujących na przeznaczenie handlowe oraz pod warunkiem ich wykorzystania na użytek własny lub na użytek zamieszkujących z nimi członków ich rodzin:
- benzynę lub paliwo dla prywatnych pojazdów i motocykli w ilości nieprzekraczającej 600 litrów na kwartał, na zarejestrowany pojazd;
  - jeden prywatny pojazd na każdą osobę w gospodarstwie domowym, będącą w wieku upoważniającym do prowadzenia pojazdów zgodnie z przepisami prawa Rzeczypospolitej Polskiej, w dowolnym momencie;

---

³ Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Dowództwem Naczelnego Sojuszniczego Dowódcy Transformacji i Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie uzupełniająca Protokół dotyczący statusu międzynarodowych dowództw wojskowych ustanowionych na podstawie Traktatu Północnoatlantyckiego, podpisaną w Warszawie dnia 9 lipca 2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1179 i 1180);

- jeden prywatny samochód osobowy o nadwoziu typu van i jedną przyczepę kempingową na uprawnionego członka Dowództwa Sojuszniczego;

Na mocy Umowy zwrot zapłaconej kwoty akcyzy w odniesieniu do jednej sztuki samochodu osobowego oraz jednej sztuki samochodu osobowego o nadwoziu typu van przysługuje jedynie dla uprawnionych członków Dowództwa Sojuszniczego. Uprawnieni członkowie rodzin członka Dowództwa Sojuszniczego mogą natomiast używać jedynie jeden zwolniony od akcyzy samochód (osobowy albo typu van). Zgodnie bowiem z Umową (art. 18 ust. 6) "Członkom rodzin nie przysługuje uprawnienie do zwolnień przewidzianych w tym artykule, jedynie mogą oni działać w imieniu uprawnionych członków Dowództwa Sojuszniczego.". Stąd nowelizacja przepisu § 32 wskazuje wprost, iż uprawniony członek rodziny uprawnionego członka Dowództwa Sojuszniczego ma prawo do zwolnienia z tytułu nabycia jednej sztuki samochodu osobowego albo jednej sztuki samochodu osobowego o nadwoziu typu van.

W celu wyeliminowania problemów w stosowaniu § 32 ust. 1 pkt 5 wraz § 32 ust. 2 pkt 2 lit. b zostało dokonane rozdzielanie limitów zwolnienia przysługującego uprawnionym członkom Dowództwa Sojuszniczego od limitu przysługującego na użytek członka rodziny uprawnionego członka Dowództwa Sojuszniczego, będącego w wieku upoważniającym do prowadzenia pojazdów zgodnie z przepisami prawa Rzeczypospolitej Polskiej, tj. który ukończył 18 rok życia.

- 5) Dnia 13 października 2022 r. weszło w życie rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1637 z dnia 5 lipca 2022 r. ustanawiające zasady stosowania dyrektywy Rady (UE) 2020/262 w odniesieniu do stosowania dokumentów w kontekście przemieszczania wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy i przemieszczania wyrobów akcyzowych po dopuszczeniu do konsumpcji oraz określające formularz, który należy stosować w odniesieniu do świadectwa zwolnienia (Dz.U. L 247 z 23.9.2022, str. 57–66). Rozporządzenie to wprost będzie obowiązywać w porządku krajowym państw członkowskich od 13 lutego 2023 r. Stąd też zasadne stało się, by dostosować przepisy rozporządzenia w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego do przedmiotowych zmian unijnego porządku prawnego. Rozporządzenie 2022/1637 zastąpi rozporządzenie Komisji (WE) nr 31/96 z dnia 10 stycznia 1996 r. w sprawie świadectwa zwolnienia z podatku akcyzowego (Dz. Urz. WE L 8 z 11.01.1996, str. 11 - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 9, t. 1, str. 297).
- 6) Zmiana wzoru zaświadczenia stwierdzającego zwolnienie od akcyzy samochodu osobowego stanowiącego załącznik 1 do rozporządzenia polega na dodaniu w części B „Podstawa prawna zwolnienia lub informacja o warunku zwolnienia” w pkt 6 „Informacja o warunku zwolnienia od akcyzy i dniu, od którego ten warunek ma zastosowanie” ppkt. 5. We wzorze został uwzględniony warunek zwolnienia od akcyzy dla przypadku, gdy samochód nie może być w ogóle sprzedany, wynajęty lub oddany do korzystania na podstawie umowy o podobnym charakterze osobom trzecim. Taki nieograniczony czasowo warunek występuje w § 43 ust. 3 rozporządzenia.

Zaproponowana zmiana wzoru zaświadczenia musi być procedowana w ramach tzw. Zgłoszenia Zmiany i najwcześniej może być zrealizowana w systemie ZEFIR 2 nie wcześniej niż 1 czerwca 2023 r.

Termin wejścia w życie

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., z wyjątkiem:

- 1) § 1 pkt 5 i 7, które wchodzi w życie z dniem 13 lutego 2023 r.,
- 2) § 1 pkt 4 i 6, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2023 r.,
- 3) § 1 pkt 9, który wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2023 r.

Terminy wejścia w życie poszczególnych zmian projektu powinny być spójne z:

- wejściem w życie zmian ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (UD428) dotyczących certyfikatów małych producentów (art. 1 pkt 21 projektu), które zaplanowano na 1 stycznia 2023 r.,
- wejściem w życie zmian ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (UD411), która przewiduje, że regulacja dodana w art. 80 ustawy o podatku od towarów i usług (art. 1 pkt 14 projektu) dotycząca warunków zwolnienia wejdzie w życie 1 kwietnia 2023 r.,
- datą obowiązywania rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/1637 z dnia 5 lipca 2022 r. ustanawiającego zasady stosowania dyrektywy Rady (UE) 2020/262 w odniesieniu do stosowania dokumentów w kontekście przemieszczania wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy i przemieszczania wyrobów akcyzowych po dopuszczeniu do konsumpcji oraz określające formularz, który należy stosować w odniesieniu do świadectwa zwolnienia (Dz.U. L 247 z 23.9.2022, str. 57–66).

Zmiany wprowadzane w projekcie rozporządzenia są korzystne dla podatników i nie naruszają zasady demokratycznego państwa prawnego.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlega notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) w związku z § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348) projekt rozporządzenia został przekazany do uzgodnień z członkami Rady Ministrów oraz do konsultacji publicznych poprzez jego udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacji.